

francesc **torralba**
b i b l i o t e c a

L'amistat

Pagès editors

Francesc Torralba

L'AMISTAT

Pagès Editors, S.L.

Lleida

© Francesc Torralba i Roselló, 2007
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2008
C/ Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Primera edició: febrer de 2008
Dipòsit legal: L-163-2008
ISBN: 978-84-9779-617-0
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL

© d'aquesta edició digital: Pagès Editors, SL, 2010
Primera edició digital: maig de 2010
ISBN digital (epub): 978-84-9779-920-1

Conversió Digital: O.B. PRESSGRAF, SL
JAUME BALMES, 52, BXS.
08810 SANT PERE DE RIBES

Índex

1. EL TRESOR MÉS GRAN
  2. EL BÉ, LA UTILITAT I EL PLAER
  3. L'AMISTAT ENTRE HOME I DONA
  4. AMISTATS VIRTUALS
  5. AMISTAT, AMOR I GELOSIA
  6. EL COMENÇAMENT DE L'AMISTAT
  7. LA FI DE L'AMISTAT
  8. AMICS, CONEGUTS I SALUDATS
  9. AMISTAT, AUTONOMIA I DEPENDÈNCIA
  10. L'ABSÈNCIA DE L'AMIC
- EPÍLEG
- BIBLIOGRAFÍA

1. EL TRESOR MÉS GRAN

S'han escrit obres meravelloses sobre l'amistat, elevadíssimes especulacions sobre la bellesa i la bondat d'aquest vincle, però cap no acaba d'explicar, en darrer terme, la gamma de sentiments, el teixit de sensacions, ni la vivència personal que suposa tenir un amic en el món, saber que es pot comptar amb una ànima bessona i que, fins i tot, en la desgràcia, en la calúnnia i en la dissort, ens farà costat.

Fóra un despropòsit intentar dir quelcom nou, aportar alguna idea nova respecte a aquest vincle. Creiem —sincerament— que tot ja està dit i molt ben dit en els clàssics i que el més sensat que podria fer el lector, seria tancar aquest llibre i rellegir els clàssics, familiaritzar-se amb els textos de Plató, d'Aristòtil, de Sèneca o de Marc Aureli i meditar-los amb atenció.

Si fóssim capaços d'integrar en la nostra ment algun dels seus pensaments, ja seria suficient per afrontar amb intel·ligència i saviesa les nostres amistats. En aquest sentit, el present text no té cap altra pretensió que la de ser un bon pròleg o, en el millor dels casos, un bon pretext per llegir els que, vertaderament, val la pena llegir.

Té raó Arthur Schopenhauer quan diu que el més rellevant no és llegir, sinó saber rellegir. No es tracta de llegir molt, ni tampoc de llegir-ho tot, perquè això, ni que ens ho proposéssim, està fora de l'abast humà. La lectura és un desplaçament visual horitzontal, però la relectura cala més a fons en l'ànima, deixa rastre en ella, perquè en rellegir, els pensaments fan solc en la memòria.

Seria imprudent i, probablement, temerari intentar explicar alguna novetat d'aquest vincle, algun aspecte soterrat que cap d'aquestes ments preclares de la història del pensament no hagi descrit fil per randa. L'amistat pren formes diferents, s'articula amb nous llenguatges, però hi ha un substrat que roman inalterable.

El mode com els nostres avis tractaven els seus amics és, molt probablement diferent de com la jovenalla d'avui viu l'amistat, però en

determinats moments apareix el mateix punt essencial, la mateixa força del concepte. Els homes neixen, creixen i moren; les generacions passen, els imperis es fan i es desfan, però l'amistat es recrea contínuament al llarg de la història, reneix una altra vegada el vincle i les mateixes constants es van repetint.

Si un autor actual tingués la pueril ingenuïtat de creure's amb possessió d'una novetat en la dissecció de l'amistat, fàcilment un lector murri acabaria trobant aquella suposada nova idea en un clàssic de l'antigor o en les savieses mil·lenàries de l'Extrem Orient.

No es tracta, per tant, de ser original, ni de perseguir una nova idea o de presentar-ne una de vella com si fos nova. Això és molt freqüent, especialment en el nostre món, però es deu bàsicament a l'amnèsia que patim. Si tinguéssim ben present la gran riquesa de pensament del passat, ens adonaríem que la immensa majoria de textos que en l'actualitat s'escriuen sobre l'amor, l'amistat, l'odi, la felicitat, la llibertat, el sexe, la pau o la fraternitat no aporten res de substantiu, ni de nou. Tot ja s'ha dit, però hem oblidat quan es va dir, qui ho va dir i per què ho va dir.

Aquesta saviesa immemorial malviu empolsada. Pensem que hem descobert alguna novetat, però es deu a la nostra ignorància. El més sensat és treure la pols als clàssics, fer reviure aquest pensament, inocular-lo en un temps com el nostre, poc propici a pensar i massa obsessionat per consumir, consumir i consumir.

Tots els grans savis s'han referit a l'amistat. Tots han esmerçat temps a pensar l'arrel d'aquesta relació. És un focus d'atenció multicultural, transhistòric i interreligiós, perquè l'amistat no és pròpia d'un període de la història, ni pròpia d'una determinada cultura o àmbit religiós. Els éssers humans es fan amics. No són amics d'entrada, però tenen la potència amical. Tampoc no és un destí prefixat, ni una determinació que estava en la ment de Déu. Neix d'una afinitat emocional, molt íntima, s'experimenta com una crida interior. En l'entranya de l'amistat, hi ha una vocació a relligar-se, a vincular-se amb un ésser humà concret i únic.